

Warszawa, dnia 23 lipca 2002 r.

**Opinia w sprawie dostosowania rządowego projektu ustawy o przewozie
drogowym towarów niebezpiecznych do standardów akcesyjnych
Unii Europejskiej (druk 703)**

1. Wybór trybu rozpatrywania projektu - zgodność z Regulaminem Sejmu RP

Przesłany do Sejmu rządowy projekt ustawy o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, opublikowany w druku sejmowym nr 703, w dniu 16 lipca 2002 r. został skierowany do I czytania do Komisji Europejskiej, w celu rozpatrzenia w trybie przewidzianym w dziale II, rozdział 5 (art. 96-104) Regulaminu Sejmu RP (MP z 2002 r. Nr 23, poz. 398), zwanego dalej Regulaminem.

W piśmie przewodnim do projektu zawarta została wymagana przez artykuł 96 Regulaminu deklaracja Rady Ministrów, że projekt związany jest z dostosowywaniem polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej. Do projektu dołączone zostały, zgodnie z wymogiem artykułu 34 ustępy 4 i 5 Regulaminu, projekty aktów wykonawczych oraz tłumaczenia tekstów przepisów Unii Europejskiej, do których dostosowane ma być polskie prawo. Projekt spełnia więc wymogi Regulaminu.

2. Informacja o treści projektu

Projekt ma dostosować prawo polskie do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (tzw. umowa ADR) oraz przepisów wspólnotowych opartych na tej umowie. Następuje zmiana terminologii – zamiast dotychczas stosowanego w polskim prawie pojęcia *materiały niebezpieczne* projekt posługuje się zgodnym normami międzynarodowymi i wspólnotowymi pojęciem *towarów niebezpiecznych*. Projekt ustala kompetencje organów administracji w odniesieniu do

zapewnienia bezpieczeństwa transportu drogowego towarów niebezpiecznych, w tym nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawa krajowego i umowy ADR. Określony został również obowiązek odpowiedniego oznakowywania opakowań towarów niebezpiecznych. W projekcie zawarte zostały także wymagania wobec kierowców i innych osób wykonujących czynności związane z przewozem towarów niebezpiecznych oraz zasady prowadzenia szkoleń i organizowania egzaminów. Projekt nakłada na przedsiębiorców prowadzących transport towarów niebezpiecznych obowiązek zatrudniania doradców ds. bezpieczeństwa w transporcie towarów niebezpiecznych.

Projekt przewiduje karę grzywny za naruszanie przepisów dotyczących transportu towarów niebezpiecznych.

3. Wzorzec dostosowawczy UE

Przepisy wspólnotowe w zakresie objętym regulacją projektu zawierają następujące akty prawa UE:

- dyrektywa Rady 94/55/WE z dnia 21 listopada 1994 r. w sprawie ujednoczenia prawa państw członkowskich w zakresie transportu drogowego towarów niebezpiecznych, z późniejszymi zmianami;
- dyrektywa Rady 95/50/WE z dnia 6 października 1995 r. w sprawie jednolitych procedur kontroli transportu drogowego towarów niebezpiecznych, ze zmianami;
- dyrektywa Rady 96/35/WE z dnia 3 czerwca 1996 r. w sprawie wyznaczania i kwalifikacji zawodowych doradców do spraw bezpieczeństwa w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym towarów niebezpiecznych, ze zmianami;
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/13/WE z dnia 17 kwietnia 2001 r. w sprawie minimalnych wymagań egzaminacyjnych dla doradców do spraw bezpieczeństwa w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym towarów niebezpiecznych.

4. Stan zobowiązań Polski

Układ ustanawiający stowarzyszenie Polski ze Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi (Układ Europejski) w art. 56 przewiduje rozpatrywanie

przez strony w miarę realizacji Układu możliwości zwiększania swobody w świadczeniu usług transportowych. Jednocześnie art. 68 zawiera zobowiązanie Polski do dostosowywania swojego ustawodawstwa do ustawodawstwa wspólnotowego.

Polskie stanowisko negocjacyjne w obszarze „Polityka transportowa” zawiera deklarację o woli dostosowania do dnia przystąpienia do UE całości prawa polskiego do *acquis communautaire* w tym obszarze, z wyłączeniem kilku aktów prawa UE, do których dostosowanie miałyby nastąpić w późniejszym okresie. Proponowane wyjątki nie dotyczą materii objętej zakresem projektu.

Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa w UE w wersji z dnia 12 czerwca 2001 r. (NPPC'2001) w rozdziale 9 *Polityka transportowa* zawiera priorytet 9.1 *Dostosowanie prawa i wzmocnienie zdolności administracyjnej w transporcie drogowym*. Priorytet ten, w ramach zadania 4 *Dostosowanie prawa w dziedzinie technologii, bezpieczeństwa oraz przewozu materiałów niebezpiecznych w transporcie drogowym*, przewiduje dokonanie niezbędnych dostosowań w drodze uchwalenia do III kwartału 2002 r. nowelizacji ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz wydania do niej odpowiednich aktów wykonawczych.

5. Zakres dostosowania dokonywanego przez projekt

Projekt zawiera przepisy dotyczące definicji, wymogów dla pojazdów i opakowań towarów niebezpiecznych oraz wymagań wobec kierowców i innych osób wykonujących czynności związane z przewozem towarów niebezpiecznych, w tym organizacji niezbędnych szkoleń i przeprowadzania egzaminów. Projekt reguluje także zasady i tryb sprawowania nadzoru i kontroli nad transportem towarów niebezpiecznych, w tym kontroli wewnętrznej w przedsiębiorstwach wykonujących działalność przewozową prowadzonej przez doradców ds. bezpieczeństwa w transporcie towarów niebezpiecznych. Przepisy projektu oparte są na wymienionych w pkt. 2 niniejszej opinii regulacjach prawa UE i, z zastrzeżeniem dwóch wyjątków, dostosowują do nich polskie prawo.

Wspomnianymi wyjątkami są zawarty w art. 12 ust. 3 pkt. 1 wymóg posiadania przez przedsiębiorcę ubiegającego się o zezwolenie na prowadzenie kursów doszkalających siedziby lub miejsca zamieszkania na terytorium Polski oraz określony w art. 24 tryb uzyskiwania świadectwa doradcy ds. bezpieczeństwa w

transporcie towarów niebezpiecznych, nieprzewidujący uznawania świadectw uzyskanych w państwach członkowskich UE. W pierwszym przypadku dochodzi do niedozwolonej dyskryminacji przedsiębiorców pochodzących z państw członkowskich UE, w drugim zaś do złamania zasady uznawania kwalifikacji.

W odniesieniu do wymogu posiadania siedziby lub miejsca zamieszkania na terytorium RP trzeba zauważyć, że zgodnie z przepisem art. 38 projektu, obowiązywać będzie on tylko do momentu uzyskania przez Polskę członkostwa w UE, dyskryminacja ma więc jedynie przejściowy charakter.

Odnosnie nieuznawania świadectw uzyskanych w państwach członkowskich UE, z dołączonej opinii z dnia 30 czerwca 2002 r. o zgodności projektu z prawem UE, wyrażonej przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, wynika, że w UE toczą się prace nad aktem prawnym mającym na nowo uregulować kwestię uzyskiwania kwalifikacji doradcy ds. bezpieczeństwa w transporcie towarów niebezpiecznych. Przewiduje się przyjęcie tego aktu w połowie 2003 r. W tej sytuacji słuszne wydaje się odłożenie dostosowania prawa polskiego w tym zakresie do czasu przyjęcia nowej regulacji wspólnotowej.

6. Tłumaczenia wzorców dostosowawczych

Do projektu dołączone zostały tłumaczenia następujących aktów prawa UE:

- dyrektywy Rady 94/55/WE z dnia 21 listopada 1994 r. w sprawie ujednoczenia prawa państw członkowskich w zakresie transportu drogowego towarów niebezpiecznych;
- dyrektywy Rady 95/50/WE z dnia 6 października 1995 r. w sprawie jednolitych procedur kontroli transportu drogowego towarów niebezpiecznych;
- dyrektywy Rady 96/35/WE z dnia 3 czerwca 1996 r. w sprawie wyznaczania i kwalifikacji zawodowych doradców do spraw bezpieczeństwa w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym towarów niebezpiecznych;
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/13/WE z dnia 17 kwietnia 2001 r. w sprawie minimalnych wymagań egzaminacyjnych dla doradców do spraw bezpieczeństwa w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym towarów niebezpiecznych.

Tłumaczenia dyrektyw 94/55WE i 95/50/WE nie uwzględniają dokonanych nowelizacji.

7. Konkluzje

Rządowy projekt ustawy o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, opublikowany w druku sejmowym nr 703, jest zgodny z obowiązującym prawem UE oraz zobowiązaniami Polski wynikającymi z Układu Europejskiego. Projekt zawiera przepisy dostosowujące prawo polskie do *acquis communautaire*.

Z uwagi na krótki termin wyznaczony na przygotowanie opinii, Biuro zastrzega sobie prawo zgłaszania dalszych, bardziej szczegółowych uwag w trakcie prac Komisji.

Opracował: Maciej J. Nowakowski